

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยการเรียนแบบร่วมมือ เรื่อง เมทริกซ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้น ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวังลิ้นฟ้าวิทยาคม อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามลักษณะการใช้ ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่
 - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เมทริกซ์
 - 1.2 ชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียน ได้แก่
 - 2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เมทริกซ์ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน
 - 2.2 แบบทดสอบย่อยท้ายวงจร

- 2.3 ใบกิจกรรมและแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน
- 2.4 แบบประเมินงานกลุ่มและการสัมภาษณ์นักเรียน
3. เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการปฏิบัติการ ได้แก่
- 3.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
- 3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
- 3.3 แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังแสดงรายละเอียดของเครื่องมือทุกประเภทไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กิจกรรม/คุณลักษณะ ที่มุ่งวัด	เครื่องมือ	ลักษณะเครื่องมือ	ผู้ดำเนินการ/ ผู้ให้ข้อมูล
ก. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยใช้ชุดการ เรียนด้วยการเรียนแบบ ร่วมมือ	1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เมทริกซ์	แผนการจัดการเรียนรู้ 16 แผน แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำ ชั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ชั้นสรุป การวัดผลและการประเมินผล สื่อการเรียนรู้	ผู้วิจัย

กิจกรรม/คุณลักษณะ ที่มุ่งวัด	เครื่องมือ	ลักษณะเครื่องมือ	ผู้ดำเนินการ/ ผู้ให้ข้อมูล
	2. ชุดการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ เรื่อง เมทริกซ์	ชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง เมทริกซ์ ประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้ชุดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ บัตรคำสั่ง เวลาที่ใช้ สื่อการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ	นักเรียน
ข. การพัฒนาผลการเรียน วิชาคณิตศาสตร์จากการ วัดความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมของ นักเรียน ประกอบด้วย 5 ส่วน 1. ผลการทดสอบย่อยท้าย วงจร 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน 3. ผลจากการทำใบ กิจกรรมกลุ่มและ แบบฝึกทักษะระหว่าง เรียน	แบบทดสอบย่อย แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ใบประเมิน กิจกรรมกลุ่ม แบบฝึกทักษะ ระหว่างเรียน	ใบกิจกรรม ใบเฉลยกิจกรรม แบบฝึกทักษะ ใบเฉลยแบบฝึกทักษะ แบบทดสอบปรนัยชนิด เลือกตอบ จำนวน 4 ชุด ชุดละ 10 ข้อ แบบทดสอบปรนัยชนิด เลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ ใบประเมินกิจกรรมกลุ่มทำร่วมกัน แบบฝึกทักษะระหว่างเรียนเป็น รายบุคคล	นักเรียน นักเรียน ผู้วิจัย นักเรียน ผู้วิจัย นักเรียน

กิจกรรม/คุณลักษณะ ที่มุ่งวัด	เครื่องมือ	ลักษณะเครื่องมือ	ผู้ดำเนินการ/ ผู้ให้ข้อมูล
4. ผลการประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ใช้ประเมินทุกครั้งที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้วิจัย นักเรียน
ค. การสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ใช้ประเมินทุกครั้งที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้ช่วยวิจัย
	แบบสังเกตพฤติกรรมครู	การสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ใช้ประเมินทุกครั้งที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้ช่วยวิจัย
	แบบสัมภาษณ์	เป็นคำถามปลายเปิดแบบไม่เป็นทางการ ใช้สัมภาษณ์นักเรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 2 คน หลังสิ้นสุดวงจร	ผู้วิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ชุดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบสังเกต และแบบประเมินตนเองและกลุ่ม แล้วดำเนินการสร้างและปรับปรุง ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติจริง

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 16 แผน และใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน

1.1.1 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สัมภาษณ์หาปัญหาจากผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้วิจัย ครูผู้สอน นักเรียน ผู้บริหาร ปรึกษาหารือร่วมกัน และข้อมูลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 4 จากฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวังลิ้นฟ้าวิทยาคม

1.1.2 ศึกษาทฤษฎี แนวทาง หลักการ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

1.1.3 ศึกษาทฤษฎีและรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ จาก วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่ารูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
- 2) ชี้นำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น
- 3) ชี้นศึกษากลุ่มย่อย
- 4) ชี้นสรุป
- 5) ชี้นการทดสอบย่อย
- 6) คะแนนในการพัฒนาตนเอง
- 7) กลุ่มที่ได้รับการยกย่องและยอมรับ

1.1.4 ศึกษาสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง เมทริกซ์ และศึกษาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

1.1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือ เรื่อง เมทริกซ์ จำนวน 16 แผน ใช้เวลาจัดกิจกรรมแผนการจัดการเรียนรู้ละ 1 ชั่วโมง มีรายละเอียด ดังนี้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเมทริกซ์
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การบวกเมทริกซ์และการคูณเมทริกซ์
- ด้วยจำนวนจริง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สมบัติเกี่ยวกับการบวกเมทริกซ์
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การคูณเมทริกซ์ด้วยเมทริกซ์
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง สมบัติเกี่ยวกับการคูณเมทริกซ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เอกลักษณะการคูณใน 2×2 เมทริกซ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง อินเวอร์สการคูณใน 2×2 เมทริกซ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง สมบัติการแจกแจงของการคูณเมทริกซ์
 ด้วยเมทริกซ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ดีเทอร์มิแนนต์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ดีเทอร์มิแนนต์ของ 3×3 เมทริกซ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง สมบัติของดีเทอร์มิแนนต์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง เมทริกซ์เอกฐานและเมทริกซ์มิใช่

เอกฐาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง เมทริกซ์ผกผัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 เรื่อง การใช้เมทริกซ์แก้ระบบสมการ

เชิงเส้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง เมทริกซ์แต่งเติม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 เรื่อง การดำเนินการตามแถว

1.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1) ผศ.ดร.อรุณี จันทร์ศิลา Ph.D.(Psycho-Teaching Math)

อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาคณิตศาสตร์

2) อาจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง ศษ.ค.(หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3) ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง กศ.ค.(วิจัยและประเมินผล

การศึกษา) อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

1.1.7 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1) กิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียนควรใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น เพลง
 เกมสลับกันเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

2) ข้อเสนอแนะทางแก้ปัญหาต่อชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มควรสลับกันออก
 นำเสนอไม่ใช่ให้คนเดียวนำเสนอทุกครั้ง เพื่อจะให้ผู้เรียนได้แสดงออกทุกคน

3) การวัดผลประเมินควรให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 สาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น มีลักษณะการประเมินเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์
ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 95-100)

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	4.51-5.00	คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	3.51-4.50	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2.51-3.50	คะแนน
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ	1.51-2.50	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1.00-1.50	คะแนน

จากการนำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ด้วยชุดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เรื่อง เมทริกซ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเมินความเหมาะสม ผลการ
ประเมินแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ ปรากฏว่าแผนการจัดการเรียนรู้ ได้รับความคิดเห็นค่า
ความเหมาะสมเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

1.1.8 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการตรวจพิจารณาแล้วมาปรับปรุงแก้ไข
ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ

นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง
เมทริกซ์ มาใช้ปฏิบัติการสอน

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์

ขณะดำเนินการสอน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการบันทึก
การสังเกตการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น พฤติกรรมความสนใจเรียน
ของผู้เรียน การตั้งใจทำงานกลุ่ม และพฤติกรรมการสอนของครู

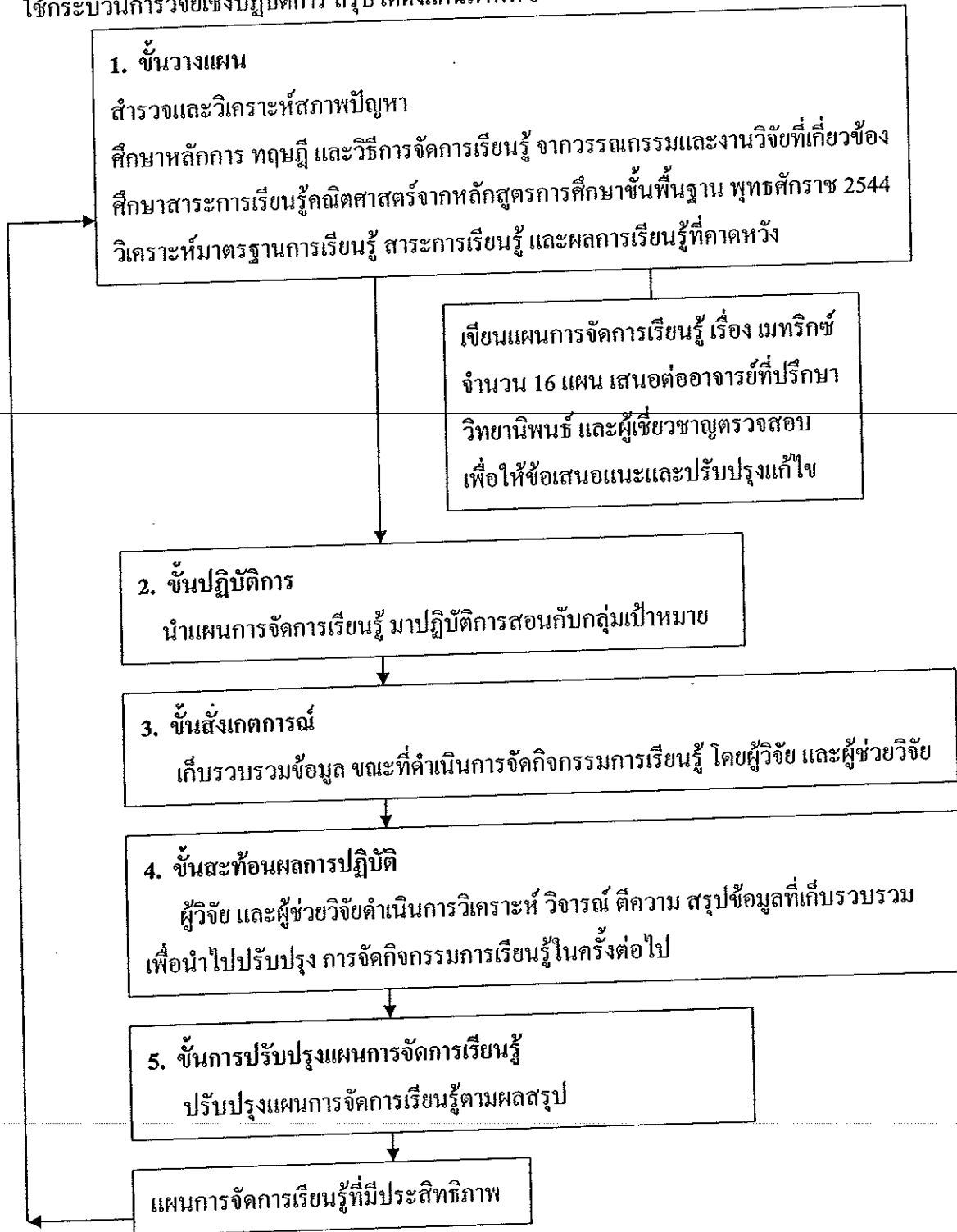
ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ

นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การจดบันทึกของผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย มาวิเคราะห์
วิจารณ์ ตีความ เพื่อนำข้อสรุปไปปรับปรุงการจัดการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ขั้นที่ 5 ขั้นการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

นำข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ วิจารณ์ และตีความ ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย
เห็นสมควรว่าควรนำมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้แล้วดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย
เชิงปฏิบัติการ และในการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถทำทุกสัปดาห์หรือตามความ
เหมาะสมซึ่งขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่พัฒนาโดย
ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ สรุปได้ดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์

1.2 การสร้างชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ด้วยการเรียนแบบร่วมมือ เรื่อง เมทริกซ์ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.2.1 การเตรียมเอกสารด้านวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะสร้างชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ รายวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม (ค 41202) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง เมทริกซ์ และการสร้างชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของอัญชญา โปธิพิลากร (2545 : 269-349)

2) วิเคราะห์เนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม (ค 41202) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง เมทริกซ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับกระบวนการแก้ปัญหาและการเรียนแบบร่วมมือ

3) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีสร้างชุดการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์

4) เลือกบทเรียน ผู้วิจัยได้เลือก เรื่อง เมทริกซ์ ในการสร้างชุดการเรียนรู้ และได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นชุดได้ทั้งหมด 16 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเมทริกซ์

ชุดที่ 2 การบวกเมทริกซ์และการคูณเมทริกซ์ด้วยจำนวนจริง

ชุดที่ 3 สมบัติเกี่ยวกับการบวกเมทริกซ์

ชุดที่ 4 การคูณเมทริกซ์ด้วยเมทริกซ์

ชุดที่ 5 สมบัติเกี่ยวกับการคูณเมทริกซ์

ชุดที่ 6 เอกลักษณะการคูณใน 2×2 เมทริกซ์

ชุดที่ 7 อินเวอร์สการคูณใน 2×2 เมทริกซ์

ชุดที่ 8 สมบัติการแจกแจงของการคูณเมทริกซ์ด้วยเมทริกซ์

ชุดที่ 9 ดีเทอร์มิแนนต์

ชุดที่ 10 ดีเทอร์มิแนนต์ของ 3×3 เมทริกซ์

ชุดที่ 11 สมบัติของดีเทอร์มิแนนต์

ชุดที่ 12 เมทริกซ์เอกฐานและเมทริกซ์ซึ่งไม่ใช่เอกฐาน

ชุดที่ 13 เมทริกซ์ผกผัน

ชุดที่ 14 การใช้เมทริกซ์แก้ระบบสมการเชิงเส้น

ชุดที่ 15 เมทริกซ์แตงเดิม

ชุดที่ 16 การดำเนินการตามแถว

1.2.2 กำหนดรูปแบบของชุดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงแนวความคิดการสร้างชุดการเรียนรู้ของบุญชม ศรีสะอาด (2541 : 95) และชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 120) ซึ่งประกอบด้วย

- 1) คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้ เป็นส่วนอธิบายรายละเอียดการใช้ชุดการเรียนรู้
- 2) ชื่อชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 3) คำชี้แจง เป็นที่อธิบายลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้
- 4) จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นส่วนระบุเป้าหมายที่จะให้

เกิดขึ้นหลังจากนักเรียนทำกิจกรรมในชุดการเรียนรู้นั้นจบลงแล้ว

- 5) เวลาที่ใช้ เป็นส่วนบอกเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการทำกิจกรรมการ

เรียน

- 6) สื่อการเรียนรู้ เป็นส่วนระบุว่าในชุดการเรียนรู้นั้นมีวัสดุอุปกรณ์

อะไรบ้าง

- 7) เนื้อหาสาระ เป็นส่วนที่อธิบายให้ความรู้กับนักเรียน

- 8) ใบกิจกรรมและแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน

1.2.3 นำชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ด้วยการเรียนแบบร่วมมือพร้อมทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบเกี่ยวกับความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์และการจัดการเรียนการสอน จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

1.2.4 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) ระยะเวลาควรเหมาะสมกับเนื้อหา

- 2) บัตรกิจกรรมและแบบฝึกทักษะ ควรมีคำชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ

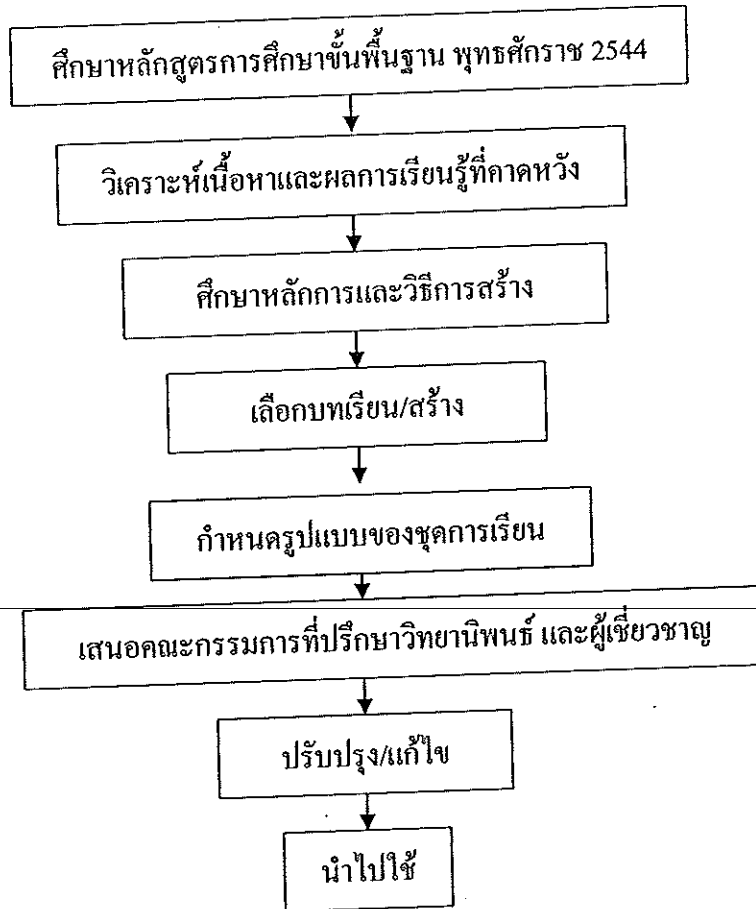
- 3) แบบฝึกทักษะ ต้องบอกคะแนนเต็มด้วย

แบบประเมินชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์นั้น มีลักษณะการประเมินเป็นมาตราส่วน
 ประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิกอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์
 ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 95-100)

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	4.51-5.00	คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	3.51-4.50	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2.51-3.50	คะแนน
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ	1.51-2.50	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1.00-1.50	คะแนน

จากการนำชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเมินความเหมาะสม
 ผลการประเมิน ปรากฏว่าชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้รับความคิดเห็นค่าความเหมาะสมเฉลี่ย
 เท่ากับ 3.55 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

1.2.5 ชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ด้วยการเรียนแบบร่วมมือพร้อมทั้ง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจ
 พิจารณาอีกครั้งแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย พร้อมทั้งจะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้
 จากขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สามารถสรุปได้ดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนคณิตศาสตร์

2. เครื่องมือที่ใช้พัฒนาผลการเรียน

2.1 ทดสอบท้ายวงจร เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนหลังเรียนจบเนื้อหาแต่ละวงจร ซึ่งนักเรียนจะต้องทำแบบทดสอบด้วยตนเอง มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1.1 ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คู่มือการวัดผลประเมินผล

2.1.2 สร้างแบบทดสอบท้ายวงจรแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ ให้ครอบคลุม เนื้อหาและตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 4 วงจร

2.1.3 นำแบบทดสอบท้ายวงจรที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยฯ ได้รับข้อเสนอแนะแบบทดสอบท้ายวงจรให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้

2.1.4 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยฯ แล้วนำ

แบบทดสอบท้ายวงจรเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเนื้อหา รูปแบบ การวัดผลและประเมินผล และความเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) แบบทดสอบท้ายวงจรควรมีคำชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ
- 2) แบบทดสอบท้ายวงจรควรสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตาม

จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1.5 นำแบบทดสอบท้ายวงจรที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำไปใช้

กับกลุ่มเป้าหมาย

2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง เมทริกซ์

เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอน

การสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

คู่มือการวัดผลประเมินผล เทคนิคและวิธีสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

2.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการ

เรียนรู้คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เมทริกซ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิด

เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้รับข้อเสนอแนะแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครอบคลุม

เนื้อหาและตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.5 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความ

เที่ยงตรง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องสอดคล้องกับ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องครอบคลุมเนื้อหา

2.2.6 หาผลรวมคะแนนในแต่ละจุดประสงค์หรือในข้อสอบแต่ละข้อของ

ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ

จุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.7 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

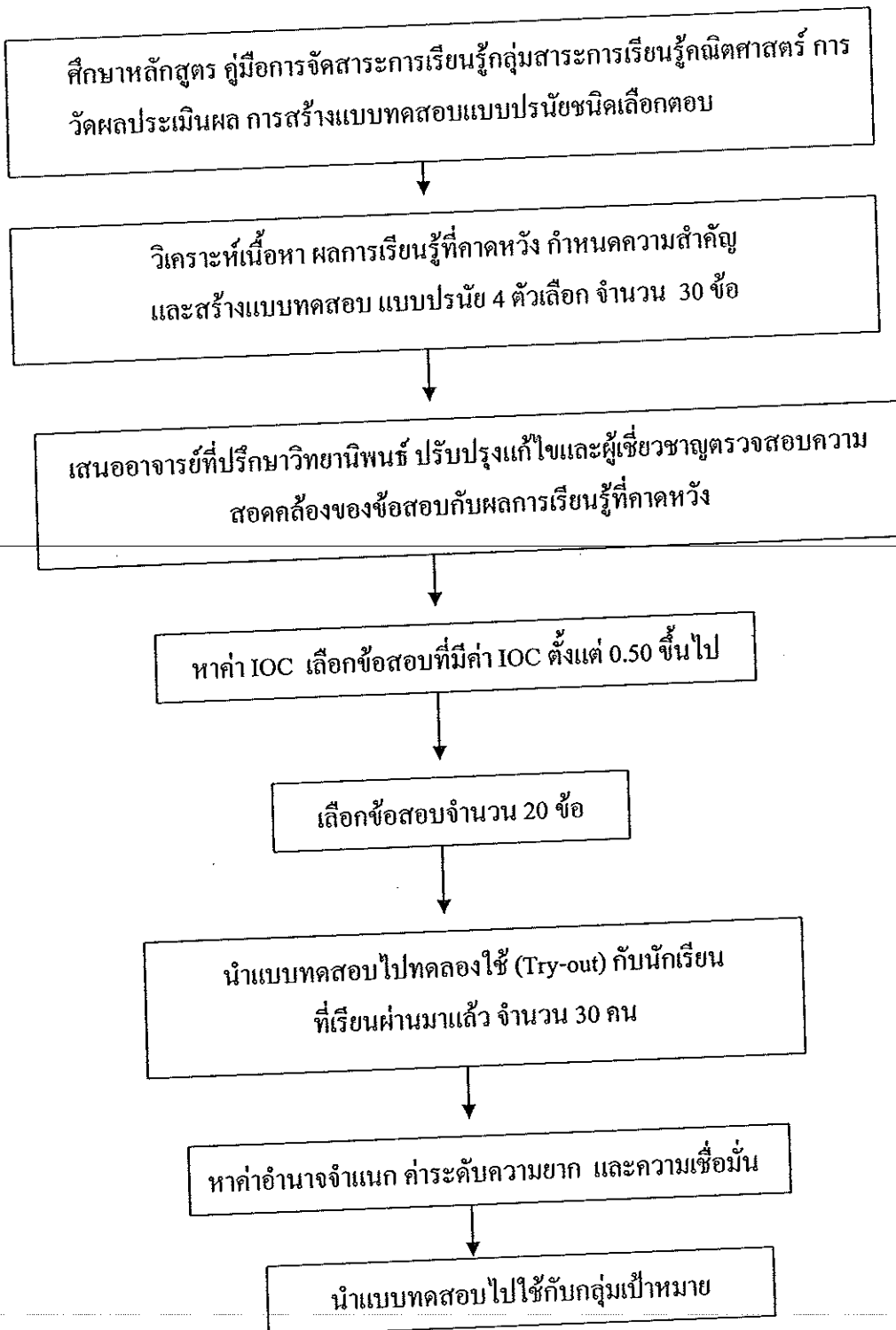
2.2.8 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้(Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวังลิ้นฟ้าวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน ที่เคยผ่านการเรียนคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เมทริกซ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาแล้ว นำมาตรวจให้คะแนน

2.2.9 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

2.2.10 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) ตามที่กำหนดจำนวน 20 ข้อ ซึ่งข้อสอบที่ได้มีค่าความยากง่าย (P) เท่ากับ 0.55 และมีค่าอำนาจจำแนก (B) เท่ากับ 0.50 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72

2.2.11 ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับจริง

2.2.12 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวังลิ้นฟ้าวิทยาคม จำนวน 32 คนสรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวอย่าง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เมทริกซ์
คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อ (0) กำหนดให้ $A = \begin{bmatrix} 9 & 4 & 7 & 47 \\ -5 & 2 & -6 & 8 \\ 13 & -9 & -14 & 11 \\ 0 & 6 & 10 & -4 \end{bmatrix}$ แล้ว $a_{21} + a_{32}$ มีค่าเท่าใด

ก. 10

ข. 14

ค. -10

ง. -14

(ตอบข้อ ง)

ข้อ (00) กำหนดให้ $A = \begin{bmatrix} 5 & 2 \\ 3 & 6 \end{bmatrix}$ จงหา $\det(A)$

ก. 26

ข. -26

ค. 24

ง. -24

(ตอบข้อ ค)

2.3 การสร้างใบกิจกรรมและแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.3.1 ศึกษาวิธีสร้างใบกิจกรรมและแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน จากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับวิธีการและหลักการสร้าง แล้วกำหนดแนวทางในการออกแบบใบกิจกรรมและแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน เรื่อง เมทริกซ์ (ปรีชา เมาว์เย็นผล. 2544 : 310 : อ้างอิงมาจาก อัญชญา โพธิพลกร. 2545 : 109) สำหรับแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 1) แสดงแนวคิด วิธีทำชัดเจน และคำตอบถูกต้อง (5 คะแนน)
- 2) แสดงแนวคิด วิธีทำไม่ชัดเจน แต่อยู่ในแนวทางที่ถูกต้องและ

คำตอบถูกต้อง (3 คะแนน)

- 3) ได้คำตอบถูกต้อง โดยไม่แสดงแนวคิด วิธีทำ (2 คะแนน)
- 4) แสดงวิธีหาคำตอบที่มีสิ่งบ่งบอกถึงความเข้าใจปัญหา แต่ยังไม่

ไม่สำเร็จ (1 คะแนน)

- 5) ทำไม่ถึงเกณฑ์ข้อ 4 หรือไม่ทำ (0 คะแนน)

2.3.2 นำใบกิจกรรมและแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมและแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.3.3 นำใบกิจกรรมและแบบฝึกทักษะระหว่างเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความเหมาะสมของข้อความ และแก้ไขปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะ

2.4 การสร้างแบบประเมินงานกลุ่ม มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.4.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินงานกลุ่มจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง จากนุชวมา เหลืออังกูร (ม.ป.ป. : 8-10) กับวิธีการและหลักการสร้าง แล้วกำหนดแนวทาง แบบประเมินงานกลุ่ม

2.4.2 สร้างแบบประเมินงานกลุ่มที่ปรับปรุงมาจาก จันทิพา สุริยนต์ (2545 : 274) ดังแสดงในภาคผนวก ง

2.4.3 นำแบบประเมินงานกลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบเกี่ยวกับความเที่ยงตรงของเนื้อหาความถูกต้องของภาษา ความเหมาะสมของแบบประเมิน จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข ให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย พร้อมทั้งนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสะท้อนผลการปฏิบัติ

3.1 การสร้างแบบสังเกต มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการสร้างเครื่องมือในการสังเกต การสังเกต โดยผู้สังเกต ไม่ได้เข้าไปร่วมในเหตุการณ์หรือกิจกรรม (Non-participant Observation) (สมนึก ภัททิยธนี. 2541 : 31-31) เป็นการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรวมทั้งห้อง และครูผู้สอนขณะ ดำเนินกิจกรรมการสอน

3.1.2 เขียนแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรม การสอนและแบบบันทึกหลังการสอนของครูในแผนการจัดการเรียนรู้

3.1.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

3.1.4 นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักการสร้างและวางแผนการสัมภาษณ์ กำหนด โครงสร้างการสัมภาษณ์

3.2.2 รวบรวมและกำหนดประเด็นที่จะสัมภาษณ์ ตามโครงสร้างการ

สัมภาษณ์

3.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามโครงสร้างที่กำหนด ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการทำงานร่วมกัน และสิ่งที่ต้องเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม กับแบบสังเกตเพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

3.2.5 นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. 2537 : 84-92) มาเป็นแนวทางในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง เมทริกซ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งแต่ละวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติการ (Act) ขั้นสังเกต (Observe) ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflect) โดยดำเนินการ 4 วงจรปฏิบัติ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ขั้นตอนกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

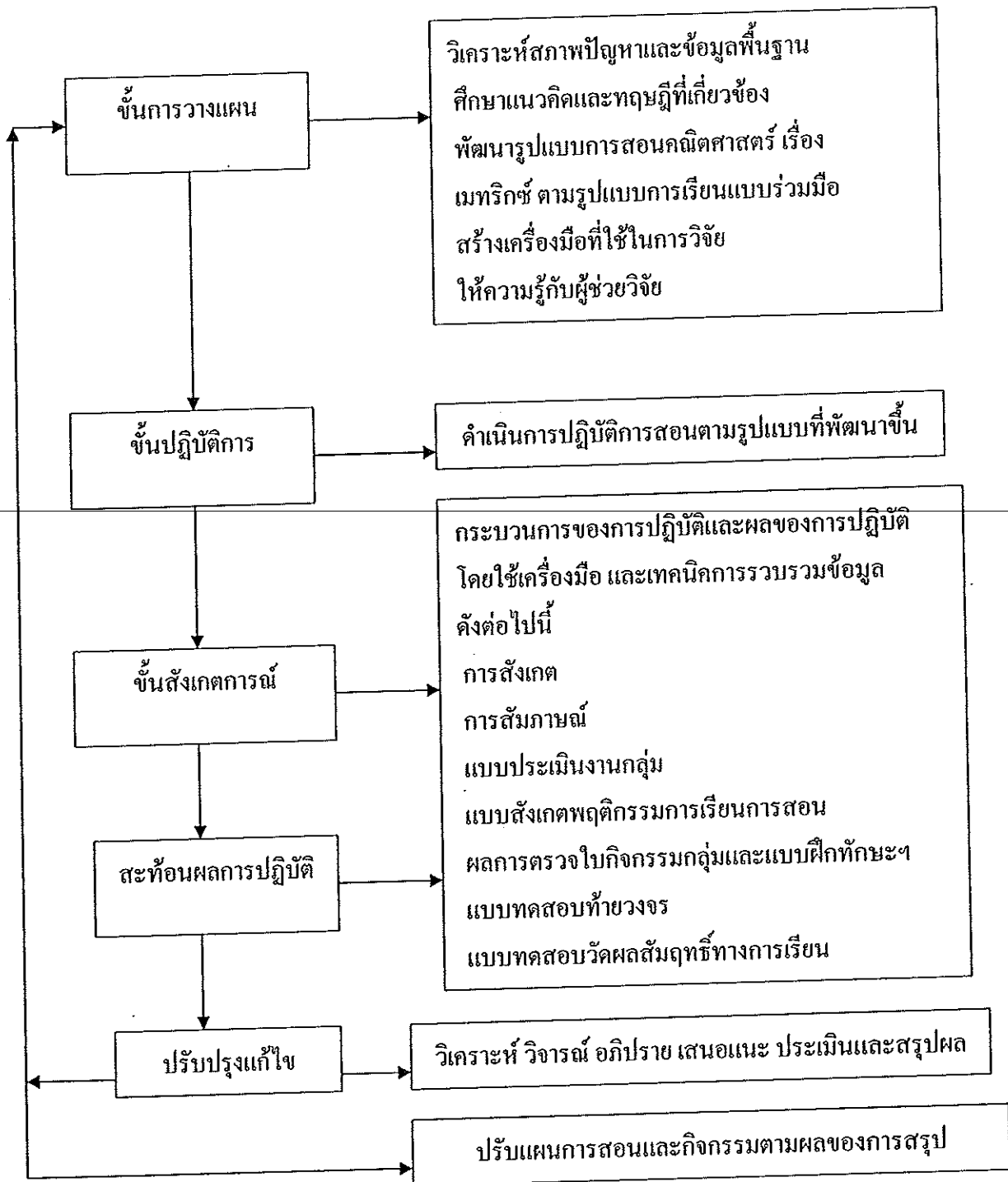
ขั้นตอน	ว/ด/ป	กิจกรรม	ผู้ดำเนินการ	เครื่องมือ
วงจรที่ 1 วางแผน (Plan)	3 ธ.ค. 52	สำรวจปัญหาที่ต้องการให้มี การแก้ไขโดยผู้เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้วิจัย ครูผู้สอน นักเรียน ผู้บริหารปรึกษาหารือ ร่วมกันโดยใช้วิธีการหาแนวคิดที่ เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา (Thematic Concerned) การวางแผนกิจกรรม	ผู้วิจัย ครูผู้สอน 3 คน นักเรียน 32 คน ผู้บริหาร	1. แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน 2. แบบทดสอบย่อย ท้ายวงจร 3. แบบสังเกต พฤติกรรมกร เรียนของนักเรียน
ปฏิบัติการ (Act) สังเกต (Observe)	3-4, 11-12 ธ.ค. 52	สอน โดยใช้ชุดการเรียนที่ 1-4	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย 1 คน นักเรียน 32 คน	4. แบบสังเกต พฤติกรรมกร สอนของครู 5. แบบสัมภาษณ์ 6. แบบประเมินงาน กลุ่ม 7. ใบกิจกรรมกลุ่ม และแบบฝึก ทักษะระหว่างเรียน
ขั้น สะท้อน ผลการ ปฏิบัติการ (Reflect)	12 ธ.ค. 52	นำข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลมาพูดคุยปรึกษาหารือกับผู้ ร่วมวิจัย เกี่ยวกับข้อสังเกตที่พบในขณะ ดำเนินการและนำผลงานที่นักเรียนทำมา พิจารณาวิจัยเพื่อนำไปปรับใช้ในวงจรที่ 2	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน เก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 2 คน	

ขั้นตอน	ว/ด/ป	กิจกรรม	ผู้ดำเนินการ	เครื่องมือ
วงจรที่ 2 วางแผน (Plan)	17 ธ.ค. 52	จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการวงจรที่ 1 เมื่อพบปัญหาที่ต้องการแก้ไข ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย นักเรียน ร่วมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทาง ในการแก้ไข วางแผนกิจกรรม	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน 32 คน ผู้บริหาร	1. แบบทดสอบ ย่อยท้ายวงจร 2. แบบสังเกต พฤติกรรม การเรียนของ นักเรียน
ปฏิบัติการ (Act) สังเกต (Observe)	17-18, 24-25 ธ.ค. 52	สอน โดยใช้ชุดการเรียนที่ 5-8	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน 32 คน	3. แบบสังเกต พฤติกรรม การสอนของ ครู 4. แบบสัมภาษณ์
ขั้น สะท้อน ผลการ ปฏิบัติการ (Reflect)	25 ธ.ค. 52	นำข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลมาพูดคุยปรึกษาหารือ กับผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับข้อสังเกตที่พบ ในขณะที่ดำเนินการและนำผลงานที่ นักเรียนนำมาพิจารณาวิจัยเพื่อนำมา ปรับปรุงใช้ในวงจรที่ 3	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน 32 คน ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน เก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 2 คน	5. แบบประเมิน งานกลุ่ม 6. ใบกิจกรรม กลุ่มและแบบ ฝึกทักษะ ระหว่างเรียน

ขั้นตอน	ว/ด/ป	กิจกรรม	ผู้ดำเนินการ	เครื่องมือ
วงจรที่ 3 วางแผน (Plan)	7 ม.ค. 53	จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการวงจรที่ 2 เมื่อพบปัญหาที่ต้องการแก้ไข ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย นักเรียน ร่วมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทาง ในการแก้ไข การวางแผนกิจกรรม	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน 32 คน ผู้บริหาร	1. แบบทดสอบ ย่อยท้ายวงจร 2. แบบสังเกต พฤติกรรม การเรียนรู้ของ นักเรียน
ปฏิบัติการ (Act)	7-8, 14-15	สอน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่ 9-12	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน	3. แบบสังเกต พฤติกรรม การสอนของ
สังเกต (Observe)	53	สังเกตขณะดำเนินกิจกรรมการเรียน การสอน	32 คน ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน 32 คน	ครู 4. แบบสัมภาษณ์ 5. แบบประเมิน งานกลุ่ม 6. ใบกิจกรรม กลุ่มและแบบ ฝึกทักษะ
ขั้นสะท้อน ผลการ ปฏิบัติการ (Reflect)	15 ม.ค. 53	นำข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูลมาพูดคุย ปรึกษาหารือกับผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับ ข้อสังเกตที่พบในขณะที่ดำเนินการ วิจัยเพื่อนำปรับใช้ในวงจรที่ 4 นำ ผลงานที่นักเรียนทำมาพิจารณาใน การจัดกลุ่มใหม่ในวงจรที่ 4	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน เก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 2 คน	ระหว่างเรียน

ขั้นตอน	ว/ค/ป	กิจกรรม	ผู้ดำเนินการ	เครื่องมือ
วงจรที่ 4 วางแผน (Plan)	21 ม.ค. 53	จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการวงจรที่ 3 เมื่อพบปัญหาที่ต้องการแก้ไข ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย นักเรียน ร่วมปรึกษาหารือกัน เพื่อหา แนวทางในการแก้ไข วางแผนกิจกรรม	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน 32 คน ผู้บริหาร	1. แบบทดสอบ ย่อยท้ายวงจร 2. แบบสังเกต พฤติกรรม การเรียนของ นักเรียน
ปฏิบัติการ (Act) สังเกต (Observe)	21-22, 28-29 ม.ค. 53	สอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่ 13 -16	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน 32 คน	3. แบบสังเกต พฤติกรรม การสอนของ ครู 4. แบบสัมภาษณ์ 5. แบบประเมิน งานกลุ่ม 6. ใบกิจกรรม กลุ่มและแบบ ฝึกทักษะ ระหว่างเรียน
ขั้นสะท้อน ผลการ ปฏิบัติการ (Reflect)	29 ม.ค. 53	นำข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูลมาสรุปผล การ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา คณิตศาสตร์ เรื่อง เมทริกซ์ตาม รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน 32 คน ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย นักเรียน เก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 2 คน	

สรุปผลการวิจัย นำผลที่ได้จากการปฏิบัติทั้งหมดซึ่งผ่านการวิเคราะห์ วิจัย จากผู้
ร่วมวิจัยและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาสรุป และปรับปรุงรูปแบบการสอน และ
แผนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ในขั้นสุดท้าย จะได้รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ ที่จะทำให้
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนจากขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
สรุปได้ดังแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

1. ติดต่อประสานงาน โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มเป้าหมาย เสนอ โครงการสอน กำหนด วัน เวลา ที่จะใช้ในการสอน
2. จัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน
3. วางแผนดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้สอนด้วยชุดการเรียนรู้และ การเรียนแบบร่วมมือ และขอความร่วมมือจากคุณครูวิชา ก โยธา ไซยสาร ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ คุณครูธีรวัฒน์ ภูพานทอง ครูฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวังลิ้นฟ้าวิทยาคม อำเภอห้วย เม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้ช่วยวิจัยและครูวิชาการ ชีแจงวัตอุประสงค์ของการวิจัย

วิธีดำเนินการและวันเวลาที่ดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้สอน วิเคราะห์ปัญหา และเสนอแก้ไขข้อบกพร่อง
- 3.2 ผู้ช่วยวิจัยทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตพฤติกรรม การสอนของครู พฤติกรรม การเรียน ของนักเรียน บันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ชีแจงให้นักเรียนได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการสอน และวิธีดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอนในครั้งนี้
5. ปฏิบัติการสอนด้วยชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์และการเรียนแบบร่วมมือกับนักเรียน ตามแนวคิดบางประการของวิจัยเชิงปฏิบัติการ
6. ตรวจสอบผลงาน ตรวจสอบทดสอบ และสัมภาษณ์

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งได้จาก การทดสอบย่อยท้ายวงจรประจำหน่วย การเรียน และการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การตรวจสอบผลงานนักเรียน โดยวิเคราะห์ ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการแจกแจงข้อค้นพบในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งนำมา จากการสรุปผลงานวิจัย และแสดงให้เห็นแนวทางหรือรูปแบบการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพเพื่อ แก้ไขปัญหาในเรื่องที่จะศึกษา ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ข้อมูลที่ได้รวบรวมจากเครื่องมือเหล่านี้

2.1 ผลการสังเกตพฤติกรรม การสอนของครู

2.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

2.3 ผลการสัมภาษณ์

ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ วิจัยเนื้อหา เพื่อประเมินสภาพที่เกิดขึ้นว่ามีข้อบกพร่องมีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร แล้วหาทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน คือ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าร้อยละของคะแนนแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร

1.1 การหาค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

โดยที่ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนจากการทดสอบ
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.2 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{X})^2}{N}}$$

โดยที่ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x แทน คะแนนที่ได้จากการทดสอบ
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 R แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. หาค่าความยากของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

โดยที่ P	แทน	ค่าความยากของแบบทดสอบแต่ละข้อ
R	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
N	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

4. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยคำนวณจากสูตร

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

โดยที่ B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
U	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
N_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่ง
L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
N_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มอ่อน

5. หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีของโลเวท (Loveit Method) จากสูตร

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc}	แทน	ความเที่ยงของแบบทดสอบ
K	แทน	จำนวนของแบบทดสอบทั้งหมด
X_i	แทน	คะแนนของผู้สอบคนที่ i
C	แทน	คะแนนจุดตัดการผ่านเกณฑ์